

3. Weizsaecker E., Wijkman A. Римский клуб, юбилейный доклад. Вердикт: «Старый Мир обречен. Новый Мир неизбежен!» («Come On!») [Електронний ресурс] / Режим доступу <https://matveychev-oleg.livejournal.com/6653054.html>
4. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України – 2012 – №4-5, лютий. – С. 3-56.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – Київ: Либідь, 1997. – 376 с.
6. Гуз К.Ж. Теоретичні та методичні основи формування в учнів цілісності знань про природу / К.Ж. Гуз. — Полтава: Довкілля-К, 2004. — 472 с.
7. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. — 1728 с.
8. Технології інтеграції змісту освіти : зб. наук. пр. Всеукраїнського круглого столу «Інтеграція змісту освіти в профільній школі», 17 квітня 2019 р., Полтава / [головн. ред. В. Р. Ільченко]. – Вип. 11. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2019. – 184 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://poippo.pl.ua/images/FILES/nml/drukov_produk_POIPPOPDF/2019/zbirnyk_nauk_prats_tech_integ_zm_osv_Vyp11_2019.pdf.
9. Грамматика любви : [науково-публіцистичне видання] / укладач В.Р. Ільченко; під редакцією В.Р. Ільченко та В.А. Продаєвича – Полтава, Одеса: 2017 – 304 с. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.facebook.com/groups/778488685585903/files/>.

Ільченко О. Г.,

кандидат педагогічних наук,

старший науковий співробітник відділу інтеграції змісту загальної середньої освіти,

Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Ляшенко А. Х.,

Заслужений учитель України, директор Дніпровської ЗОШ,

науковий співробітник відділу інтеграції змісту загальної середньої освіти,

Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

Педенко В. П.,

науковий співробітник відділу інтеграції змісту загальної середньої освіти,

Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ НОВИХ ПІДРУЧНИКІВ

Сучасні підручники можуть появитися тільки в результаті врахування нових вимог до освіти, зокрема, врахування Указу Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» [1], вимоги щодо Нової освіти ХХІ ст., проголошених Римським клубом щодо цілісного світорозуміння, холістичного світогляду, екологічної свідомості молодих поколінь [2]. Появі сучасного підручника передують наукові дослідження та експериментальна їх перевірка в практиці школи.

Розроблення підручників, які реалізують якісну та справедливую освіту відповідно до Указу №722/2019 вимагає узгодженої дії науковців, спеціалістів з різних освітніх галузей та вчителів різних предметів, зокрема дослідженні співробітників відділу інтеграції змісту загальної середньої освіти природничо-математичного та літературознавчого циклу. Підготовка учнів 10-11 класів до проведення константувального, формувального,

контрольного експерименту, в яких виявлялась наявність в учнів знань про наукову картину світу як умову цілісного світорозуміння, про національний образ світу, що вимагається Державним стандартом освіти (2011), як елементів якісної і справедливої освіти, вимагає попередньої значної підготовки учителів і керівництва експериментальних шкіл [3].

Традиційними формами роботи в школі є педради, інструктивно-методичні наради, методичні об'єднання, семінари практикуми, розробка методичних рекомендацій, наради в присутності директора. Методичні об'єднання є головною формою методичної роботи школи. У школі функціонують міжпредметні методичні об'єднання, наприклад, учителів суспільно-гуманітарного, природничо-математичного, естетично-трудового циклів. Діяльність методичних об'єднань спрямована на забезпечення засвоєння й використання найраціональніших методів і прийомів навчання та виховання школярів, обмін досвідом успішної педагогічної діяльності, забезпечення постійного засвоєння сучасної педагогічної теорії та практики та ін.. Традиційно засідання методичних комісій відбувається в два етапи: практична частина, коли вчителі проводять відкриті уроки, теоретична частина, під час якої обговорюються питання організації та здійснення контрольних робіт, запровадження інноваційних технологій у навчальний процес, який планується відповідно до програм і підручників.

Під час створення сучасних до викликів часу підручників, які втілюють процес формування наукової картини світу, що обумовлює цілісне світосприймання учнів, формування у них життєствердного національного образу світу, склад і діяльність методоб'єднання експериментальної школи змінюється.

До складу методоб'єднання входять учителі природничо-математичних та літературознавчих предметів, які працюють під керівництвом заступника з навчально-виховної роботи. Учителі природничих, математичних, літературознавчих предметів опрацьовують дидактичні матеріали, підготовлені виконавцями науково-дослідної роботи і передані для експериментальної перевірки в школу. Серед матеріалів, якими повинні володіти учні, щоб у них формувалось цілісне світорозуміння, холистичний світогляд, досягалась «справедлива освіта»:

1) зміст опорних понять, які мають бути введені в навчальний процес, серед них поняття наукової картини світу (НКС), загальні закономірності природи, загальні закономірності екології, загальні закономірності розвитку літературного процесу як основа формування НКС і життєствердного національного образу світу; образ світу як вихідний пункт і результат пізнавального процесу, як особистісно значима складова НКС і система знань про дійсність;

2) ІКТ-технології, якими мають оволодіти учні для моделювання наукової картини світу і свого образу світу;

3) система запитань, яка спрямовує навчальний зміст того, чи іншого предмету на формування в учнів НКС, образу світу, інтеграції природничо-математичних, літературознавчих знань у процесі їх засвоєння;

4) система інтегративних днів у довікклі та узагальнюючих занять по кожному з предметів, на яких учні презентують моделі НКС, образу світу та здатність розв'язувати проблеми, з якими можна зустрітися в середовищі життя (довкклі).

Під керівництвом дослідників і голови методичного об'єднання яким директор школи призначає заступника з навчально-виховної роботи, дидактичними матеріалами мають оволодіти вчителі експериментальної школи під час пошуково-моделювального етапу дослідження. На цьому ж етапі дослідники разом з учителями складають запитання для константувального експерименту.

Теоретичний етап для методичного об'єднання експериментальної школи вимагає узгодженої спільної роботи дослідників-науковців і вчителів-практиків.

Практичний етап в роботі методичного об'єднання учителів починається з проведення контрольних робіт, підведення підсумків константувального експерименту та підготовки експериментального етапу розроблення, обґрунтування необхідності зміни існуючих підручників у напрямку їх осучаснення, втілення в них ідей «справедливої», Нової освіти ХХІ ст..

На експериментальному етапі в процес формування змісту нових, відповідних до справедливої, Нової освіти ХХІ ст. включаються учні, від сприйняття якими нових ідей залежить досягнення результату «осучаснення» підручників. Не всіх учнів вдається переконати в необхідності закінчити школу з цілісною, екологічною свідомістю, цілісним світорозумінням, природовідповідно високим інтелектом і життєствердним національним образом світу. Вони знають вимоги ЗНО, в яких не фігурують ці терміни, і деякі з учнів намагаються якомога менше часу витратити на виконання завдань, які перед ними ставлять учителі-експериментатори. Питання експериментальних досліджень в напрямку впровадження справедливої, Нової освіти, створення відповідних їй підручників має бути вирішено на рівні МОН, а не тільки Указу Президента України №722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

Ключові слова: сучасні підручники; справедлива, Нова освіта; методичне об'єднання учителів експериментальної школи; пошуково-моделювальний, експериментальний етапи.

Список літератури

1. Указ Президента України №722/2019. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Президент України В. Зеленський. – 30 вересня 2019 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> .
2. Weizsaecker E., Wijkman A. Римский клуб, юбилейный доклад. Вердикт: «Старый Мир обречен. Новый Мир неизбежен!» («Come On!») [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://matveychev-oleg.livejournal.com/6653054.html> .
3. Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти. Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України – 2012 – №4-5, лютий. – С. 3-56.

Калініна Г. М.,

аспірантка,

Інститут педагогіки НАПН України,

м. Київ, Україна

КРАУДФАНДІНГ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ У ЗМІСТІ ПІДРУЧНИКА ДЛЯ КЕРІВНИКА ОСВІТИ

Проблематика підручника для керівника освіти має враховувати професійні потреби, специфіку їх організаційно-економічної діяльності та відображати зарубіжний досвід ефективних практик альтернативного фінансування, соціокультурні економічні проекти, громадські ініціативи щодо їх втілення, «можливості застосування краудсервісних технологій у державній і соціальній сферах, зокрема в управлінні освітою для гармонізації відносин «громадяни-суспільство-держава», модернізації державно-громадського управління...» [1, с. 65].

Завдяки розвитку сучасних ІКТ-технологій та Інтернету сьогодні у фінансовій сфері існує багато напрямів альтернативного кредитування, що дають змогу просувати нові